

VEČIEREŇ

NA VEĽKÝ PIATOK VEČER

S ULOŽENÍM PLAŠTENICE

Kňaz: Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov.

Ak niet kňaza: Na príhovor našich svätých otcov, Pane Ježišu Kriste, Bože náš, zmiluj sa nad nami.

Lud: Amen.

Sláva tebe, Bože náš, sláva tebe.

Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňuješ, poklad dobra a darca života, príď a prebývaj v nás, očisť nás od každej poškvرنy a spas, Dobrotivý, naše duše.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Tri razy.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Presvätá Trojica, zmiluj sa nad nami. Pane, očisť nás od našich hriechov. Vládca, odpusť nám naše neprávosti. Svätý, príď a uzdrav naše slabosti pre svoje meno.

Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.

Kňaz: Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

Pane, zmiluj sa. *12 ráz.*

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Pod'ťe, pokloňme sa Kráľovi nášmu Bohu.

Pod'ťe, pokloňme sa Kristovi Kráľovi, nášmu Bohu.

Pod'ťe, pokloňme sa a padnime pred samým Pánom Ježišom Kristom, Kráľom a Bohom naším.

A nasleduje úvodný 103. žalm.

Dobroreč, duša moja, Pánovi; * Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký.

Odel si sa do slávy a veleby, * do svetla si sa zahalil ako do rúcha.

Nebesia rozpínaš ako stan, * nad vodami si buduješ komnaty.

Po oblakoch vystupuješ ako po schodoch, * na krídlach vánku sa prechádzaš.

Vetry sú tvojimi poslami, * ohnivé plamene tvojimi služobníkmi.

Zem si postavil na jej základoch, * nevychýli sa nikdy-nikdy.

Oceán ju prikryl s' a odev, * nad vrchmi vody zastali.

Pred tvojou hrozbou odtiekli, * zhrozili sa pred tvojím hlasom hromovým.

Vybehli na vrchy, stiekli do údolia, * na miesto, ktoré si im vyhradil.

Položil si hranicu a neprekročia ju, * ani viac nepokryjú zem.

Prameňom dávaš stekať do potokov, * čo tečú pomedzi vrchy

a napájajú všetku poľnú zver * aj divým oslom hasia smäd.

Popri nich hniezdi nebeské vtáctvo, * spomedzi konárov zaznieva ich pieseň.

Zo svojich komnát zvlažuješ vrchy, * plodmi svojich diel sýtiš zem.

Tráve dávaš rásť pre ťažný dobytok * a byli, aby slúžila človeku.

Zo zeme vyvádzaš chlieb * i víno, čo obveseľuje srdce človeka;

olejom rozjasňuješ jeho tvár * a chlieb dáva silu srdcu človeka.

Sýtia sa stromy Pánove * aj cédre Libanonu, čo on zasadil.

Na nich si vrabce hniezda stavajú * a na ich vrcholcoch bývajú bociany.

Vysoké štíty patria kamzíkom, * v skalách sa skrývajú svište.

Na určovanie času si mesiac utvoril; * slnko vie, kedy má zapadať.

Prestieraš tmu a nastáva noc * a povylieza všetka lesná zver.

Levícata ručia za korisťou * a pokrm žiadajú od Boha.

Len čo vyjde slnko, utiahnu sa * a ukladajú sa v svojich dúpätách.

Vtedy sa človek ponáhľá za svojím dielom, * za svojou prácou až do večera.

Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! * Všetko si múdro urobil.

Zem je plná tvojho stvorenstva. * Tu more veľké, dlhé a široké,
v ňom sa hemžia plazy bez počtu, * živočíchy drobné i obrovské.
Po ňom sa plavia lode * i Leviatan, ktorého si stvoril, aby sa v ňom
ihral.

Všetko to čaká na teba, * že im dáš pokrm v pravý čas.

Ty im ho dávaš a ony ho zbierajú; * otváraš svoju ruku, sýtia sa
dobrotami.

**Len čo odvrátiš svoju tvár, už sa trasú; * odnímaš im dych a
hneď hynú a vracajú sa do prachu.**

Keď zošleš svojho ducha, sú stvorené * a obnovuješ tvárnosť zeme.

**Pánova chvála nech trvá naveky; * zo svojich diel nech sa teší
Pán.**

Pozrie sa na zem a rozochvieva ju, * dotkne sa vrchov a ony chrlia
dym.

**Po celý život chcem spievať Pánovi * a svojmu Bohu hrať, kým
len budem žiť.**

Kiež sa mu moja pieseň zapáči; * a ja sa budem tešiť v Pánovi.

Nech zo zeme zmiznú hriešnici a zločincov nech už niet. *
Dobroreč, duša moja, Pánovi.

Slnko vie, kedy má zapadať, * prestieraš tmú a nastáva noc.

Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! * Všetko si múdro urobil.

Sláva, i teraz:

Aleluja, aleluja, aleluja, sláva tebe, Bože. (*malá poklona*)

Aleluja, aleluja, aleluja, sláva tebe, Bože. (*malá poklona*)

Aleluja, aleluja, aleluja, sláva tebe, Bože. (*obidva klirosy spolu; malá poklona*)

Po skončení žalmu ekténia (diakon, kňaz, resp. predsedajúci):

Modlime sa v pokoji k Pánovi.

Lud za každou prosbou: Pane, zmiluj sa.

Za pokoj zhora a za spásu našich duší modlime sa k Pánovi.

Za mier na celom svete, za blaho svätých Božích cirkví a za zjednotenie všetkých modlime sa k Pánovi.

Za tento svätý chrám a za tých, čo doň vstupujú s vierou, nábožnosťou a s Božou bázňou, modlime sa k Pánovi.

Za veľkňaza všeobecnej cirkvi, nášho svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, modlime sa k Pánovi.

Za nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno*, bohumilého otca biskupa *povie meno*, za ctihodných kňazov a diakonov v Kristovi, za všetko duchovenstvo a ľud modlime sa k Pánovi.

Za tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu, modlime sa k Pánovi.

Za toto mesto (*alebo* Za túto obec *alebo* Za tento svätý dom), za všetky mestá, obce, krajiny a za tých, ktorí v nich podľa viery žijú, modlime sa k Pánovi.

Za priaznivé počasie, hojnosť plodov zeme a za pokojné časy modlime sa k Pánovi.

Za cestujúcich, chorých, trpiacich, zajatých a za ich záchranu
modlime sa k Pánovi.

Za oslobodenie od všetkého nášho zármutku, hnevu a núdze
modlime sa k Pánovi.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnu Vládkyňu našu,
Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc,
sami seba, druh druhu i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Lud: Tebe, Pane.

Kňaz zvolanie:

Lebo tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i
Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

A nasleduje žalm 140. Spievame na 2. hlas.

Pane, ja volám k tebe, * vyslyš ma, vyslyš ma, Pane. * Pane,
ja volám k tebe, * vypočuj hlas môj, * keď volám k tebe, ** vyslyš
ma, Pane.

Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo, * a
pozdvihnutie mojich rúk * ako obeť večerná ** vyslyš ma, Pane.

A šesť stichír, na 2. hlas:

Verš: Ak si budeš, Pane, neprávosť uchovávať v pamäti,
Pane, kto obstojí? – Ale u teba je odpustenie hriechov.

Všetko tvorstvo, Kriste, hrôzou sa chvelo, - keď ťa videlo na
križi. – Slnko sa skrylo. Základy zeme sa chveli. – Všetky stvorenia s
Tvorcom trpeli. – Sláva tebe, Pane, - ty si za nás dobrovoľne zomrel.

Verš: Spolieham sa na teba, Pane moja duša sa spolieha na tvoje slovo. – Moja duša dúfa v Pána.

Prečo tak hanebne jedajú zločinní a nespravodliví ľudia? – Prečo na smrť odsúdili Prameň života? – Aký to úžasný div! – Stvoriteľ sveta sa vydáva do rúk zločincov. – Najväčší priateľ človeka je pribitý na kríž. – To z lásky k väzňom predpekli, - aby ich vyslobodil. – Tí mu v ústrety radostne volajú: - „Veľmi trpezlivý Pane, sláva tebe.“

Verš: Väčšmi ako strážcovia vyčkávajú dennicu, – nech dúfa Izrael v Pána.

Keď ťa dnes videla nepoškvrnená Panna, - ako máš ruky pribité – a telo ranami pokryté, - jej srdce bolo žiaľom preplnené, - a srdce mečom bolesti ranené. – Jej oči už nevládali plakať, - len pery v žiali šepotali: - „Ach, Syn Boží, Dieťa moje, - ty jasné slnko sveta, - prečo zapadáš mojim očiam?“ – Ó, nevinný Baránok Boží, - aj anjelské zástupy sa báli – a strachom naplnené volali: – „Nepochopiteľný Pane, sláva tebe!“

Verš: Lebo u Pána je milosrdenstvo a hojné vykúpenie. – On sám vykúpi Izraela zo všetkých jeho neprávostí.

Keď ťa na kríži pribitého – uvidela tvoja nepoškvrnená Matka, Kriste, - Boha a Stvoriteľa všetkého – žalostne zvolala – „Synu môj, kam sa podela krása tvojho výzoru? – Nevládzem sa pozerat' na tvoje nespravodlivé ukrižovanie. – Ponáhľaj sa a povstaň, - aby som aj ja videla – po troch dňoch tvoje vzkriesenie.“

Verš: Chváľte Pána všetky národy, – oslavujte ho všetci ľudia.

6. hlas: Dnes Vládca nebies pred Piláta je predvedený, - Tvorca vesmíru na smrť je odsúdený. – Ako baránka vedú ho na

zabitie. – Svoje telo na kríž pribiť dáva, - kopija mu srdce prebodáva. – Jeho ruky v púšti mannu rozsievali, - teraz na kríži ho Židia octom napájali. – Ľudia tupia svojho Stvoriteľa – a po tvári bijú sveta Spasiteľa. – Kriste, úžasná je tvoja láska k ľudom. – Ešte i za svojich katov prosíš Otca: - „Odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“

Verš: Lebo veľké je jeho milosrdenstvo voči nám – a pravda Pánova trvá na veky.

Hľa, tak nespravodlivo Veľrada postupuje! – Vládcu tvorstva na smrť odsudzuje. – Nemusel sa hanbiť za dobrodenia, ktoré im pripomínal: - „Ľud môj, čím som sa proti tebe previnil? – Koľké zázraky som v Judsku urobil! – Jediným slovom som kriesil vašich mŕtvych. – Každú bolesť som odstránil, - každú nemoc uzdravil. – Čím sa mi za to odplácate? – Prečo na moje dobrodenia zabúdate? – Za uzdravenia ste ma ranami zasýpali. – Za dar života na smrť ste ma vydali. – Ako zlodeja ste na kríž pribili svojho Spasiteľa. – Ako zradcu ste odsúdili svojho Zákonodarcu. – Na smrť ste vydali Kráľa vesmíru. – Nekonečne trpezlivý Pane, sláva tebe.

Sláva: I teraz:

Dnes sa odohráva úžasné a preslávne divadlo. – Nedotknuteľný zajat' sa dáva – a na tie ruky putá dostáva, - čo Adamovi strhali okovy. – Nespravodlivo vyšetrujú Pána, - ktorý preniká do hlbín srdca. – On svojou mocou zapečatil pekelné priepasti, - a teraz okúša temnice strasti. – Ten, ktorého nebeské vojsko sa bojí, - sám pred súdom Pilátovým stojí. – Stvorená ruka bije Stvoriteľa. – Na smrť odsúdili Sudcu živých i zosnutých. – Do hrobu zatvorili Ničiteľa pekla. – Pane, plný milosrdenstva, - ty si pokorne znášal všetky muky – a všetkých si zbavil večnej kliatby.

(Kňaz si oblieka felón a robí vchod s kadidlom a evanjeliárom.)

Kňaz (predsedajúci): Premúdrost'. Stojme úctivo!

A spievame hymnus:

Svetlo tiché, svätej slávy, * nesmrteľného Otca nebeského, * Svätého Blaženého, * Ježišu Kriste, * keď sme prišli k západu slnka * a videli žiaru večernú, * ospevujeme Otca i Syna i Svätého Ducha, Boha. * Je dôstojné prel'úbeznými hlasmi oslavovať teba, Synu Boží, * ktorý dávaš život celému svetu, * preto ťa celý vesmír velebí.

Diakon: Vnímajme! *Kňaz:* Pokoj všetkým! *Diakon:* Premúdrost' vnímajme! (*Ak niet kňaza, vynechávame.*)

Prokimen (4. hlas): Delia si moje šaty – a o môj odev hádzu žreb.

Verš: Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?

Čitateľ: Čítanie z knihy Exodus. (*Ex 33, 11-23*)

Pán sa rozprával s Mojžišom z tváre do tváre, ako keď sa niekto rozpráva so svojím priateľom. Potom sa vrátil do tábora. Ale jeho služobník, mladík Jozue, Nunov syn, sa nevzd'aloval zo stánku. A Mojžiš povedal Pánovi: „Pozri, ty mi prikazuješ: ‚Vyved' tento ľud!‘ A neoznámil si mi, koho pošleš so mnou, hoci si povedal: ‚Poznám ťa po mene, ba našiel si milosť v mojich očiach.‘ Ak som teraz našiel v tvojich očiach milosť, prezrad' mi, prosím, svoje zámery, aby som poznal, že som našiel milosť v tvojich očiach. Veď tento ľud je tvojím národom!“ On odpovedal: „Ja mám ísť osobne s tebou, aby si ty mal pokoj?!“ Tu on odpovedal jemu: „Ak nepôjdeš s nami osobne, ani nás nevyvádžaj odtiaľto! A podľa čoho poznám, že som našiel milosť v tvojich očiach, ja a tvoj ľud, ak nie podľa toho,

že pôjdeš s nami a my, ja a tvoj ľud, budeme tým vyznačení pred všetkými národmi, čo sú na zemskom povrchu?“ Tu Pán povedal Mojžišovi: „Aj toto, o čo si prosil, urobím, lebo ty si našiel milosť v mojich očiach a ja ťa poznám podľa mena!“ On povedal: „Daj mi vidieť svoju slávu!“ On mu odvetil: „Predvediem pred tebou všetku svoju nádheru a vyslovím pred tebou aj Pánovo meno. Milostivý budem, ku komu chcem byť milostivý, a zmilujem sa nad tým, nad kým sa chcem zmilovať!“ A ešte mu povedal: „Moju tvár nemôžeš vidieť, lebo nieto človeka, ktorý by mňa videl a ostal by nažive!“ A Pán hovoril ďalej: „Hľa, neďaleko mňa je miesto, tam vystúp na skalú! Keď tade pôjde moja sláva, postavím ťa do skalnej trhliny a položím na teba svoju ruku, kým neprejdem. Potom svoju ruku odtiahnem a ty ma uvidíš odzadu. Ale moju tvár nesmieš nik vidieť!“

Prokimen (4. hlas): Pane, odsúď tých, čo mňa odsudzujú, – napadni tých, čo mňa napadajú.

Verš: Vezmi zbroj a štít a vstaň mi na pomoc.

Čítanie z knihy Jób (*Jób 42, 12-17*)

Pán požehnal koniec Jóbovho života viac ako jeho začiatok, takže mal štrnásťtisíc oviec, šesťtisíc tiav, tisíc záprahov rožného statku a tisíc oslíc. Mal tiež sedem synov a tri dcéry. Jednej dal meno Holubica, druhej meno Škorica, tretej meno Roh líčidla. A v šírom kraji nebolo takých krásnych žien ako Jóbove dcéry. A otec im dal podiel na dedičstve s ich bratmi. Jób žil potom ešte stoštyridsať rokov a uzrel svoje deti i deti svojich detí až do štvrtého pokolenia. A zomrel Jób starý a sýty svojich dní. Je napísané, že znova vstane s tými, ktorých vzkriesi Pán.

Čítanie z knihy proroka Izaiáša (*Iz 52,13 – 54,1*)

Takto hovorí Pán: Hľa, úspech bude mať môj služobník, pozdvihne, vyvýši a zvelebí sa veľmi. Ako sa nad ním zhrozili mnohí – veď neľudsky je znetvorený jeho výzor a jeho obraz je nepodobný človeku – tak ho budú obdivovať mnohé národy, králi si pred ním zatvoria ústa. Veď uvidia, o čom sa im nevravelo, a poznajú, čo neslýchali! Kto by uveril, čo sme počuli, a komu sa zjavilo Pánovo rameno? Veď vzišiel pred ním sťa ratoliestka a ako koreň z vyschnutej zeme. Nemá podoby ani krásy, aby sme hľadeli na neho, a nemá výzoru, aby sme po ňom túžili. Opovrhnutý a posledný z ľudí, muž bolesti, ktorý poznal utrpenie, pred akým si zakrývajú tvár, opovrhnutý, a preto sme si ho nevážili. Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil, no my sme ho pokladali za zbitého, strestaného Bohom a pokoreného. On však bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený pre naše nepravosti, na ňom je trest pre naše blaho a jeho ranami sme uzdravení. Všetci sme blúdili ako ovce, išli sme každý vlastnou cestou; a Pán na neho uvalil nepravosť nás všetkých. Obetoval sa, pretože sám chcel, a neotvoril ústa; ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojim strihačom, tak neotvoril ústa. Z úzkosti a súdu ho vyrvali a kto pomyslí na jeho pokolenie? Veď bol vyťatý z krajiny živých, pre hriech svojho ľudu dostal úder smrteľný. So zločincami mu dali hrob, jednako s boháčom bol v smrti, lebo nerobil násilie, ani podvod nemal v ústach. Pánovi sa však páčilo zdrviť ho utrpením. Ak dá svoj život na obeť za hriech, uvidí dlhoveké potomstvo a podarí sa skrze neho vôľa Pánova. Po útrapách sa jeho duša nahľadá dosýta. Môj spravodlivý služobník svojou vedomosťou ospravedlní mnohých a on poniesie ich hriechy. Preto mu dám za údel mnohých a početných dostane za korisť, lebo vylial svoju dušu na smrť a pripočítali ho

k hriešnikom. On však niesol hriechy mnohých a prihováral sa za zločincov. Zaplesaj, neplodná, čo si nerodila, rozozvuč sa plesaním a jasaj, čo si nekvílila, lebo dietky opustenej sú početnejšie ako dietky vydatej.

Prokimen (6. hlas): Uložil si ma v jame bezodnej, -
v temnotách priepasti.

Verš: Pane, ty Boh mojej spásy, - dňom i nocou volám k tebe.

Čítanie z prvého listu svätého apoštola Pavla Korint'anom. *(1 Kor 1,18 – 2,2)*

Bratia, slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou. Veď je napísané: „Múdrosť múdrych zmarím a rozumnosť rozumných zavrhnem.“ Kdeže je múdry? Kde je zákonník? A kde mudrák tohto veku? Neobrátil Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo? Lebo keď svet v Božej múdrosti nepoznal svojou múdrosťou Boha, zapáčilo sa Bohu spasit' veriacich bláznovstvom ohlasovania. Lebo aj Židia žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, my však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo, ale pre povolanych, tak Židov ako Grékov, Krista – Božiu moc a Božiu múdrosť. Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia. Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela ani veľa mocných, ani veľa urodzených; ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil to, čo je silné; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, aby sa pred Bohom nik nevystatoval. Vy ste z neho v

Kristovi Ježišovi, ktorý sa pre nás stal múdrosťou od Boha i spravodlivosťou, posvätením a vykúpením, aby, ako je napísané: „Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi.“ Ani ja, keď som prišiel k vám, bratia, neprišiel som vám zvestovať Božie svedectvo vysokou rečou alebo múdrosťou. Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného.

Kňaz: Pokoj s tebou. Premúdrost', vnímajme! *(Ak niet kňaza, vynechávame a hneď spievame Aleluja.)*

Lud: Aleluja, aleluja, aleluja.

Verš: Zachráň ma, Bože, - lebo voda mi vystúpila až po krk.

Verš: Čakal som, že dakto bude mať so mnou súcit, - no takého som nestretol.

Kňaz: Premúdrost', pozorne počúvajme sväté evanjelium. Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša.

Lud (pred evanjeliom): Sláva tvojim strastiam, Pane.

Kňaz (predsedajúci) číta Mt 110. začalo (27, 1b-38 + Lk 23, 39-43 + Mt 27, 39-54 + Jn 19, 31-37 + Mt 27, 55-61)

V tom čase sa veľkňazi a starší z ľudu uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť. Preto ho spútaného odviedli a odovzdali vladárovi Pontskému Pilátovi. Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším so slovami: „Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv.“ Ale oni odvetili: Čo nás do toho? To je tvoja vec!” On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť. Veľkňazi vzali peniaze a povedali: „Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice,

lebo je to cena krvi!” Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov. Preto sa to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: „Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého takto ocenili synovia Izraela, a dali ich za Hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán.” Keď Ježiš stál pred vládárom, vládár sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?” Ježiš odpovedal: „Sám to hovoríš.” A keď naňho veľkňazi a starší žalovali, nič neodpovedal. Vtedy sa ho Pilát opýtal: „Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?” Ale on mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vládár veľmi čudoval. Na sviatky vládár prepúšťal zástupu jedného väzňa, ktorého si žiadali. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal Barabáš. Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal: „Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Kristus?” Lebo vedel, že ho vydali zo závidia. Keď sedel na súdnom stolci, odkázala mu jeho manželka: „Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre neho.” Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili. Vládár sa ich opýtal: „Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?” Oni zvolali: „Barabáša!” Pilát im povedal: „Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Kristus?” Všetci volali: „Nech je ukrižovaný!” On vrazil: „A čo zlé urobil?” Ale oni tým väčšmi kričali: „Nech je ukrižovaný!” Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: „Ja nemám vinu na krvi tohto spravodlivého. To je vaša vec!” A všetok ľud odpovedal: „Jeho krv na nás a na naše deti!” Vtedy im prepustil Barabáša; Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vládárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového plášt'a, z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolená a posmievali sa mu: „Raduj sa, židovský kráľ!” Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď

sa mu naposmievali, vyzliekli ho z plášťa a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka. Dali mu piť ocot zmiešaný so žlčou. Ale keď ho ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili žreb a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho. Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny: „Toto je Ježiš, židovský kráľ!“ Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava. A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: „Nie si ty Kristus?! Zachráň seba i nás!“ Ale druhý ho zahriakol: „Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé.“ Potom povedal Ježišovi: „Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ Ježiš mu odpovedal: „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“ A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami a vraveli: „Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň sám seba! Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!“ Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími: „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho. Spoliechal sa na Boha; nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Veď povedal: „Som Boží Syn.““ Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní. Od dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli: „Volá Eliáša.“ Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: „Počkaj, nech uvidíme, či ho Eliáš príde zachrániť.“ Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol ducha. A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Zem sa

triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnutých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. Keď stotník a tí, čo s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko, čo sa deje, veľmi sa naľ-a-kali a hovorili: „On bol naozaj Boží Syn.” Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižovaným polámali nohy a sňali ich, aby nezostali telá na kríži cez sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok. Prišli teda vojaci a polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní. No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé. On vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy uverili. Toto sa stalo, aby sa splnilo Písmo: „Kosť mu nebude zlomená.” A na inom mieste Písmo hovorí: „Uvidia, koho prebodli.” Boli tam a zobďaleč sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozesova matka, a matka Zebedejových synov. Keď sa zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a požiadal o Ježišovo telo. Vtedy Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameňa odišiel. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.

Lud (po evanjeliu): Sláva tvojmu veľkému utrpeniu, Pane.

Potom nasleduje suhubá (násobená) ekténia. Diakon (predsedajúci):

Prosme všetci z celej duše a z celej svojej mysle volajme.

Lud: Pane, zmiluj sa.

Pane a Vládca, Bože našich otcov, prosíme ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

Lud: Pane, zmiluj sa.

Zmiluj sa, Bože, nad nami pre svoje veľké milosrdenstvo, prosíme ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

Lud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Prosíme ťa aj za veľkňaza všeobecnej cirkvi, nášho svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, za najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno*, i za nášho bohumilého otca biskupa *povie meno*, za slúžiacich a posluhujúcich v tomto svätom chráme, za našich duchovných otcov a za všetkých našich bratov v Kristovi.

Lud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Prosíme ťa aj za tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu.

Lud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Prosíme ťa aj za prítomný ľud, ktorý od teba očakáva veľké a hojné milosrdenstvo, za našich dobrodincoov i za všetkých pravoverných kresťanov.

Lud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Kňaz zvolanie:

Lebo ty si Boh milostivý a láskavý k ľuďom a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

A hneď nasleduje Večerný hymnus (Spodóbi Hóspodi).

Ráč nás, Pane, tento večer zachrániť od hriechu. * Velebíme ťa, Pane, Bože otcov našich. Chválime a oslavujeme tvoje meno na veky, amen. * Preukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo, lebo dúfame v teba. * Blahoslavený si, Pane, nauč nás svoje pravdy. * Blahoslavený si, Vládca, daj nám porozumieť svojim pravdám. * Blahoslavený si, Svätý, osviet' nás svojimi pravdami. * Pane, tvoje milosrdenstvo je večné, nepohrdaj dielom svojich rúk. * Tebe patrí chvála, tebe patrí pieseň. * Tebe, Otcu i Synu i Svätému Duchu, patrí sláva teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Nasleduje prositeľná ekténia. Diakon (predsedajúci):

Vykonajme našu večernú modlitbu k Pánovi.

Lud: Pane, zmiluj sa.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Lud: Pane, zmiluj sa.

Celý večer prežitý v dokonalosti, svätosti, pokoji a bez hriechu prosme si od Pána.

Lud: Daruj nám, Pane. *Takisto za každou d'alšou prosbou.*

Anjela pokoja, verného sprievodcu a ochrancu našej duše i tela prosme si od Pána.

Odpustenie a oslobodenie z našich hriechov a previnení prosme si od Pána.

Dobro a úžitok pre naše duše a pokoj pre svet prosme si od Pána.

Aby sme zostávajúce dni nášho života prežili v pokoji a kajúcnosti, prosme si od Pána.

Pokojné kresťanské dovŕšenie nášho života bez bolesti a zahanbenia, dobrú odpoveď na prísnom Kristovom súde prosme si od Pána.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnú Vládkyňu našu, Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc, sami seba, druh druhu i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Lud: Tebe, Pane.

Kňaz zvolanie: Lebo ty si dobrý a láskyplný Boh. Tebe, Otcu i Synu i Svätému Duchu, vzdávame slávu teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

Kňaz požehnáva ľud: Pokoj všetkým!

Lud: I tvojmu duchu.

Diakon: Skloňte si hlavy pred Pánom.

Lud: Pred tebou, Pane.

Kňaz modlitbu na sklonenie hláv:

Pane, Bože náš, ty si pre spásu ľudského pokolenia sklonil nebo a zostúpil si na zem, preto láskavo zhliadni na svojich služobníkov i na svoje dedičstvo: lebo pred tebou, prísny ale láskyplným Sudcom, sklonili tu v pokore svoje hlavy. Neočakávajú pomoc od ľudí, ale dúfajú v tvoje milosrdenstvo a záchranu. Ochraňuj ich v každom čase, ale najmä v tento večer i v nadchádzajúcu noc, pred všetkými nepriateľmi a pred nástrahami zlého ducha. Zbav ich hriešnych myšlienok a žiadostí.

A kňaz zvoláva:

Nech je vždy oslavovaná a zvelebovaná vláda kráľovstva, Otcu i Synu i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

(Kňaz sa oblečie do všetkých kňazských rúch.)

Spievame stichiry na stichovni, 2. hlas, podoben Jehdá ot dréva:

Keď ťa, Kriste, prameň života, - Jozef z Arimatie sňal z kríža, - zavinul ťa do plátna s vonnými masťami. – Chcel ťa zasypať vrúcnyimi bozkami, - ako mu velila láska k tebe. – No bázeň mu to prekazila. – Preto ti s vďačným srdcom volal: – „Láska moja, sláva tvojmu vstupu do hrobu!“

Verš: Pán kral'uje, velebou sa zaodel.

Keď si v hrobe svoje telo zatvoril, Spasiteľ, - desil sa pokorený vládca pekiel. – Brány jeho mesta boli dolámané – a veraje rozbité. – Hroby sa otvorili a zosnutí vystúpili. – Vtedy zaplesalo vďačné srdce Adamovo – a radostne ti volal v ústrety: - „Sláva tvojmu príchodu, láskyplný Pane.“

Verš: Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje.

Kriste, keď videli nebeské sily, - ako na teba udavači žalujú, že si rozvratník, - žasli nad tvojou nesmiernou trpezlivosťou, - i nad tým, že tie isté ruky, ktoré kameň zapečatili, - aj tvoje rebrá kopijou prerazili. – Ale z našej spásy sa radovali – a s vďačnosťou ti volali: - „Predobrá Spasiteľ, sláva tvojmu vstupu do hrobu!“

5. hlas: Sláva: I teraz:

Teba, ktorý sa odievaš svetlom ako rúchom, - z kríža sňali Jozef s Nikodémom. – Zaplakali, keď ťa videli mŕtveho, - nahého a nepochovaného: - „Ó, najsladší Ježiš, - Slnko ťa na kríži visieť videlo, - preto svoju tvár mrakom zastrelo. – Aj zem sa hrôzou triasla. – Chrátová opona sa roztrhla. – Teraz na teba hľadia naše

oči. – Dobrovoľne si za nás zomrel, - Bože náš, ako ťa pochovať máme? – Do akého plátna ťa obviníme? – Ako sa len hriešnymi rukami tvojho tela dotkneme? – Dobrodinec náš, aký pohrebný spev ti zaspievame? – Velebíme tvoje prehorké umučenie, - pohreb i slávne vzkriesenie. – Sláva tebe, Pane.“

Po skončení stichír spievame:

Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka podľa svojho slova v pokoji. Lebo moje oči videli tvoju Spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov, Svetlo na osvietenie pohanov a na slávu Izraela, tvojho ľudu.

(Keď ľud spieva „Teraz prepustiš“, kňaz uloží plaštenicu na prestol a okiadza ju.)

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Tri razy.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Presvätá Trojica, zmiluj sa nad nami. Pane, očisť nás od našich hriechov. Vládca, odpusť nám naše neprávosti. Svätý, príď a uzdrav naše slabosti pre svoje meno.

Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my

odpúšťame svojim vinníkom, a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.

Kňaz: Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen.

Tropáre, 2. hlas:

Ctihodný Jozef sňal z kríža tvoje prečisté Telo. – Ovinul ho čistým plátnom, - natrel voňavými masťami - a uložil do nového hrobu. *(Spieva sa viackrát za sebou počas uctievania plaštenice alebo ikony či kríža.)*

Sláva: I teraz:

Anjel pri hrobe povedal svätým ženám, - ktoré prišli s voňavkami: - „Vonné masti patria zosnutým. – ale Kristus je nesmrteľný.“

Môže sa prečítať aj nasledovná modlitba na Veľký piatok (predsedajúci):

Pane Ježišu Kriste, Bože náš, dobrorečíme ti a vebíme ťa ako svojho Spasiteľa, Vykupiteľa a najväčšieho dobrodincu. Doprial si nám prežiť svätú pôstnu dobu a dospieť až k posvätnému dňu vzkriesenia tvojho priateľa Lazára i slávnemu vstupu do Jeruzalema. Spolu s izraelskými dietkami, ktoré v rukách držali olivové ratolesti, za jasavého „Hosanna na výsostiach!“ sme ťa sprevádzali do chrámu. Boli sme svedkami aj tvojho spasiteľného presväteho utrpenia. Klaňali sme sa ti pribitému na kríži. Do hrobu sme vložili tvoje Božské Telo. A teraz stojíme na prahu tvojho slávneho vzkriesenia. Padáme na kolená pred tvojím svätým hrobom a vrúčne ťa prosíme

za nás, tvojich služobníkov, ktorí sme prišli do tohto chrámu, aby sme si ťa uctili. Prijmi naše pokorné vyznanie hriechov a úprimné pokánie, ako si prijal mýtnikove vzdychy.

Pre tvoje slávne vzkriesenie odpusť nám všetky hriechy a očisť nás, ako si očistil kajúcu hriešnicu. Prijmi nás na milosť, ako si prijal Petra, ktorý ťa zaprel a potom horko plakal. Naplň naše srdcia pokornou bázňou a daj, aby sme ťa celým srdcom vrúcne milovali a plnili tvoju vôľu. Udeľ nám milosť, aby sme vždy dôstojne prijímali tvoje sväté Telo a Krv a stali sme sa dedičmi tvojho nebeského Kráľovstva spolu so všetkými svätými, lebo ty si náš Spasiteľ a miluješ nás. Preto ti vzdávame slávu, vďaku, česť a poklonu spolu s Otcom i presväтым a životodarným Duchom, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Diakon: Premúdrošť!

Lud: Požehnaj.

Kňaz: Požehnaný je Kristus náš Boh v každom čase, teraz i vždycky i na veky vekov.

Lud: Amen. Upevni, Bože, svätú pravú vieru na veky vekov.

Kňaz: Presväta Bohorodička, zachráň nás.

Lud: Čestnejšia si ako cherubíni a neporovnateľne slávnejšia ako serafíni, bez porušenia si porodila Boha Slovo, opravdivá Bohorodička, velebíme ťa.

Kňaz: Sláva tebe, Kriste Bože, naša nádej, sláva tebe.

Lud: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen. Pane, zmiluj sa. (*Tri razy.*) Požehnaj.

Kňaz: Kristus, Kristus, náš pravý Boh, ktorý pre nás ľudí a na našu spásu sa rozhodol prijať strašné muky, životodarný kríž, i dobrovoľné pochovanie tela, na prosby svojej prečistej Matky, i všetkých svätých, nech sa nad nami zmiluje a spasí nás, lebo je dobrý a miluje nás.

Lud: Amen.

Kompilácia: o. Andrej @ www.grkat.nfo.sk

Posledná revízia: Bratislava, 2020-04-10 00:55

N.B. V slovenských prekladoch chýba preklad štvrtej stichiry na stichovni.